

BETÆNKNING

Afgivet af Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg

vedrørende

Forslag til landstingsforordning om uddannelsesstøtte

Afgivet til forslagets 2. behandling

Landstingets udvalg har under behandlingen bestået af:

Landstingsmedlem Doris Jakobsen, Siumut, formand
Landstingsmedlem Georg Olsen, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Landstingsmedlem Ruth Heilmann, Siumut
Landstingsmedlem Ellen Christoffersen, Atassut
Landstingsmedlem Astrid Fleischer Rex, Demokraterne

Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg har efter 1. behandlingen under EM2004 gennemgået forslag til landstingsforordning om uddannelsesstøtte og har følgende bemærkninger.

Kultur- og Uddannelsesudvalget har med tilfredshed erfaret, at der nu er fremsat et forslag til Landstingsforordning om uddannelsesstøtte, som størstedelen af høringsparterne er enige i. Udvalget har gennem flere samlinger arbejdet med problemstillingerne i forslaget, da forslaget i andre versioner har været fremsat to gange tidligere. Udvalget finder det derfor glædeligt at have kunnet bidrage til forslagets nuværende udformning.

Deputationer og møder

I forbindelse med behandlingen af forslaget har Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg under FM2003 og EM2003 afholdt møde med repræsentanter for følgende interessegrupper:

- KANUKOKA
- KIK
- DKIK
- De studieforberevende uddannelser (GU samt Niuernermik Ilinniarfik)

Endelig har Udvalget afholdt møde med Landsstyremedlemmet for Kultur- og Uddannelse, Henriette Rasmussen.

Spørgsmål

Udvalget har under EM2003, til brug for Udvalgets behandling af forslaget, anmodet Landsstyremedlemmet for Kultur- og Uddannelse om at besvare en række spørgsmål. Svarene er blevet taget til efterretning.

Udvalget har også under EM2004 anmodet Landsstyremedlemmet for Kultur- og Uddannelse om at besvare en række spørgsmål. Spørgsmålene var af uddybende karakter og omhandlede en specificering af vilkårene for klippekortmodellen samt børneydelse og børnetillæg. Svarene er taget til efterretning.

Udvalgets kommentarer til forslaget:

Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg finder det glædeligt, at Landsstyret har fremsat et forslag til Landstingsforordning om uddannelsesstøtte, der skal forenkle og effektivisere den nuværende uddannelsesstøtteordning samt give de studerende et større ansvar for selvstændigt at tilrettelægge deres studier og administrere deres økonomi. Samtidig finder et enigt Udvalg det væsentligt, at de studerendes forhold ikke forringes.

I det følgende vil Udvalget gennemgå forslaget i nævnte rækkefølge:

1. Forslagets tekniske udformning
2. Særydelser
3. Muligheder for lån og tilbagebetaling af lån
4. Tilbagebetaling af uddannelsesstøtten
5. Klippekortmodellen
6. FSA/FSUA
7. Mulighed for at åbne for geografisk uddannelsesvalg

1) Forslagets tekniske udformning.

Udvalget har fra Landstingets Lovtekniske Funktion modtaget et notat vedrørende en enkelt uhensigtsmæssighed i forslaget. Notatet er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

Et enigt udvalg skal opfordre Landsstyret til at fremsætte ændringsforslag i overensstemmelse med notatets anbefalinger.

2) Særydelser:

I Landsstyrets forslag er der lagt op til, at en række særydelser skal skæres bort. Dette drejer sig om: Bus- og bogtilskud samt bagage-overvægt. Særydelserne fjernes mod forhøjelse af stipendiesatser og lånemuligheder.

Et flertal i Udvalget bestående af Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut tilslutter sig at visse særydelser fjernes mod en forhøjelse af stipendiesatser samt en forbedring af de studerendes lånemuligheder.

Et mindretal i Udvalget bestående af Demokraterne mener ikke, at den foreslåede forhøjelse af stipendiesatserne er tilstrækkelig for alle studerende. Demokraterne mener, at uddannelsesstøtten til de studerende i Danmark skal deles i to niveauer, således at de studerende, der har høje omkostninger til bøger samt de studerende, der har langt til uddannelsesstedet og dermed store udgifter til transport, modtager en stigning i studiestøtten på 5,5 % oven i de 9,5 %, der er foreslået af Landsstyret.

3) Muligheder for lån og tilbagebetaling af lån:

Et enigt udvalg glæder sig over, at Landsstyret i forslaget har fordoblet beløbet for de studerendes studielån per støtteår.

De studerende har ifølge den nugældende lovgivning (alt efter indtægt) mulighed for at modtage tilskud til afvikling af studiegæld, hvis de bosætter sig i Grønland. Dette er med til at skabe et incitament for de studerende til efter færdiggørelsen af deres studier at vende tilbage til Grønland. Udvalget vil indstille til Landsstyret, at man søger dette incitament forstærket gennem en revision af den gældende Landstingslov nr. 24 af 3. november 1994 om tilskud til afvikling af uddannelsesgæld.

4) Tilbagebetaling af uddannelsesstøtte

Et mindretal i Udvalget bestående af Demokraterne vurderer, at modydelsen for at tilbyde gode støtteordninger er, at de studerende inden for en årrække kommer tilbage til Grønland for at arbejde. Hvis ikke det bliver tilfældet, bør de tilbagebetale en del af deres uddannelsesstøtte. Derfor vil Demokraterne foreslå:

- a. Alle der har bestået en kompetencegivende uddannelse bør få afskrevet 1/3 af deres uddannelsesstøtte, som de ikke skal tilbagebetale.
- b. Man bør derudover yderligere få afskrevet 1/3 af uddannelsesstøtten, hvis man arbejder i Grønland i minimum to år inden for en periode af 5 år efter endt uddannelse.

- c. Den sidste 1/3 vil blive afskrevet, hvis man arbejder i Grønland minimum tre år, dog med den modifikation, at hvis den kompetencegivende uddannelses længde er kortere end de tre år, er det længden af uddannelsen, der er udslagsgivende for, hvor lang tid det skal tage, inden man får den sidste 1/3 af uddannelsesstøtten afskrevet.

Hvis man ønsker at få afskrevet de sidste 2/3 af uddannelsesstøtten (jf. punkt b og c), skal arbejdet i Grønland være påbegyndt inden fem år.

Formålet med denne konstruktion er at tilsikre, at de studerende, som på forhånd ved, at de ikke vender tilbage til Grønland for at arbejde, motiveres til at søge uddannelsesstøtte i et andet lands støttesystem – eksempelvis det danske uddannelsessystem. På den måde er Demokraterne med til at sikre en optimal anvendelse af uddannelsesstøtten, så den er målrettet den gruppe af studerende, som forventeligt vender tilbage til Grønland.

5) Klippekort:

Et enigt Kultur- og Uddannelsesudvalg finder det positivt, at der indføres et såkaldt "Klippekortsystem". Udvalget mener, at dette er med til at give de uddannelsessøgende et større ansvar for tilrettelæggelse af deres eget uddannelsesforløb samt forvaltning af de midler, de får stillet til rådighed.

6) FSA/FSUA

Det er ifølge den nuværende forordning muligt at modtage studiestøtte til enkeltfag med folkeskolens afgangsprøve og folkeskolens udvidede afgangsprøve. Denne mulighed fjernes i den nye forordning. KANUKOKA har oplyst, at foreningen finder dette meget uheldigt, idet man mener, at der fortsat er behov for at tilbyde enkeltfagsundervisning.

Landsstyret begrundes besparelsen med, at der nu indføres en særlig uddannelses- og erhvervsintroduktion ved de lokale erhvervsskoler, hvor der også arbejdes med enkeltfagsundervisning. Der synes derfor ikke at være behov for uddannelsesstøtte til den hidtidige enkeltfagsundervisning i folkeskoleregion.

Et enigt Udvalg tilslutter sig Landsstyrets begrundelse.

7) Mulighed for at åbne for geografisk uddannelsesvalg

I dette forslag til Landstingsforordning om uddannelsesstøtte er indeholdt hjemmel til at Landsstyret som led i forsøgsordninger kan fravige betingelsen om, at en uddannelse ikke kan tages i Grønland. Hermed vil man give Landsstyret mulighed for inden for afgrænsede uddannelsesområder at gøre sig erfaringer med at åbne for frit geografisk uddannelsesvalg for med henblik på efterfølgende at give mulighed for helt frit geografisk uddannelsesvalg.

Et enigt Udvalg finder det positivt, at forslaget nu indeholder en sådan hjemmel.

Et flertal i Udvalget bestående af Siumut, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstiller på denne baggrund forslaget til Landstingets vedtagelse i den form forslaget har, når Landsstyret har fremsat ændringsforslag i overensstemmelse med det lovtekniske notats anbefalinger.

Et mindretal i Udvalget bestående af Demokraterne indstiller forslaget til Landstingets vedtagelse i den form forslaget har, når Landsstyret ud over ovennævnte tillige har fremsat ændringsforslag i overensstemmelse med Udvalgsmindretallets anbefalinger vedrørende tilbagebetaling af uddannelsesstøtte og en niveaudeling af studiestøtten til de studerende i Danmark.

Med disse bemærkninger skal Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalg overgive forslag til landstingsforordning om uddannelsesstøtte til 2. behandling.

Doris Jakobsen, Formand

Georg Olsen

Ruth Heilmann

Ellen Christoffersen

Astrid Fleischer Rex

Bilag: [Notat til Landstingets Kultur- og Uddannelsesudvalget](#)